

Minden forrásom belőled fakad. (Zsolt 87,7)

52. NEMZETKÖZI EUCHARISZTIKUS KONGRESSZUS

Budapest, 2020. szeptember 13-20.

SEGÉDANYAG 2./3.

AZ EUCHARISTIA TÉMÁBAN MEGRENDEZETT
HITTANVERSENYHEZ

KOMPENDIUM

EGER 2019.

Andrássy György Katolikus Közgazdasági Szakgimnázium, Gimnázium és Kollégium

3300 Eger, Klapka u.7.

MÁSODIK RÉSZ A KERESZTÉNY MISZTÉRIUM ÜNNEPLÉSE

271. Mi az Eucharisztia?

[1322-1323](#)

[1409](#)

Az Úr Jézus Testének és Vérének áldozata, melyet azért alapított, hogy jelenvalóvá tegye az időben, egészen az Ő eljövételéig a Kereszt áldozatát, és ezzel Egyházára bízta halálának és föltámadásának emlékezetét. Az egység jele, a szeretet köteléke; a húsvéti lakoma, melyben Krisztust vesszük, a lélek betelik kegyelemmel és megkapjuk az örök élet zálogát.

272. Mikor alapította Jézus Krisztus az Eucharisziát?

[1323](#)

[1337-1340](#)

Nagycsütörtökön alapította, „azon az éjszakán, amelyen elárultatott” ([1Kor 11,23](#)), miközben apostolaival ünnepelte az Utolsó Vacsorát.

273. Hogyan alapította Krisztus az Eucharisziát?

[1337-1340](#)

[1365](#)

[1406](#)

Miután összegyűjtötte apostolait a Cönakulumba, Jézus kezébe vette a kenyeret, megtörte és odaadta nekik, mondván: „Vegyétek és egyetek ebből mindnyájan, mert ez az én testem, mely értetek adatik.” Azután kezébe vette a borral telt kelyhet, és mondta nekik: „Vegyétek és igyatok ebből mindnyájan, mert ez az én vérem kelyhe, az új és örök szövetségé, mely értetek és mindenkiért kiontatik a bűnök bocsánatára. Ezt cselekedjétek az én emlékezetemre.”

274. Mi a jelentősége az Eucharisziának az Egyház életében?

[1324-1327](#)

[1407](#)

Az egész keresztény élet forrása és csúcsa. Az Eucharisziában éri el csúcspontját Isten bennünket megszentelő tevékenysége és a mi iránta való tiszteletünk. Az Eucharisztia magában foglalja az Egyház minden lelki javát: magát Krisztust, a mi Húsvétunkat. Kifejezi és létrehozza az isteni élettel való közösséget és Isten népének egységét. Az Eucharisztia ünneplésével már most egyesülünk az égi liturgiával és elővételezzük az örök életet.

275. Milyen nevei vannak e szentségnek?

[1328-1332](#)

E szentség kifürkészhetetlen gazdagságát tükrözi sokféle neve, melyek egy-egy sajátosságát fejezik ki. A legismertebbek: Eucharisztia, szentmise, az Úr vacsorája, kenyértörés, eucharisztikus ünneplés, az Úr szenvedésének, halálának és föltámadásának emlékezete, szent áldozat, szent és isteni liturgia, szent misztériumok, legszentebb Oltáriszentség, szentáldozás.

276. Mi a helye az Eucharisziának az üdvösség isteni tervében?

[1333-1344](#)

Az Ószövetségben az Eucharisztia előképe elsősorban az évenként megült húsvéti vacsora, melyet a zsidók kovásztalan kenyérrel ünnepeltek az Egyiptomból való váratlan és szabadító kivonulás emlékezetére. Jézus tanításában előre beszélt az Eucharisziáról, és az utolsó vacsorán, egy húsvéti vacsora keretében alapította. Az Egyház hűségesen az Úr „Ezt cselekedjétek az én emlékezetemre” ([1Kor 11,24](#)) parancsához, mindig ünnepelte az Eucharisziát, elsősorban vasárnaponként, Jézus föltámadásának napján.

277. Hogyan történik az Eucharisztia ünneplése?

[1345-1355](#)

[1408](#)

Az Eucharisztia ünneplésének két nagy része van, melyek egyetlen istentiszteleti cselekményt alkotnak: az igeliturgia, mely Isten Igéjének hirdetése és hallgatása; az eucharisztikus liturgia, melynek részei a kenyér és a bor följánlása, a kánon vagy anafora, benne a konszekráló szavak és az áldozás.

278. Ki az Eucharisztia ünneplésének szolgája?

[1348](#)

[1411](#)

Az érvényesen fölszentelt püspök vagy pap, akik Krisztusnak, a főnek személyében és az Egyház nevében cselekszenek.

279. Mi az Eucharisztia ünnepléséhez szükséges anyag?

[1412](#)

A búzakenyér és a szőlőbor.

280. Milyen értelemben *emlékezete* Krisztus áldozatának az Eucharisztia?

[1362-1367](#)

Az Eucharisztia *emlékezet* abban az értelemben, hogy jelenvalóvá és aktuálissá teszi azt az áldozatot, melyet Krisztus a kereszten egyszer s mindenkorra ajánlott föl az Atyának az emberiség javára. Az Eucharisztia áldozati jellege magában az alapító szavakban nyilvánul meg: „Ez az én testem, mely értetek adatik” és „ez a kehely az új szövetségé az én véremben, mely értetek kiontatik a bűnök bocsánatára” ([Lk 22,19–20](#)). A keresztáldozat és az Eucharisztia áldozata *egy és ugyanaz az áldozat*. Azonos az áldozat tárgya és felajánlója, a különbség csak a föláldozás módjában van: véres áldozat a kereszten, és vérontás nélküli az Eucharishtiában.

281. Miként részesedik az Egyház az eucharisztikus áldozatban?

[1368-1372](#)

[1414](#)

Az Eucharishtiában Krisztus áldozata teste tagjainak áldozatává is válik. A hívők élete, istendicséretük, szenvedésük, imádságaik és munkájuk egyesül Krisztus életével, istendicséretével, szenvedésével, imádságával és munkájával. Az Eucharisztia áldozatát az összes élő és meghalt hívekért is följánljuk Istennek, továbbá az összes ember minden bűnének jóvátételéül, s testi és lelki javak elnyeréséért. A mennyei Egyház is egyesül Krisztus áldozatával.

282. Miként van jelen Jézus az Eucharishtiában?

[1373-1375](#)

[1413](#)

Jézus Krisztus egészen egyedülálló és máshoz nem hasonlítható módon van jelen az Eucharishtiában. Ugyanis igazán, valóságosan és lényegileg van jelen: testével és vérével, lelkével és istenségével. Szentségi módon van jelen, azaz a kenyér és a bor eucharisztikus színei alatt az egész Krisztus: Isten és ember.

283. Mit jelent a *transzszubsztanciáció*?

[1376-1377](#)

[1413](#)

A *transzszubsztanciáció* azt jelenti, hogy a kenyér egész szubsztanciája Krisztus testének szubsztanciájává, és a bor egész szubsztanciája Krisztus vérenek szubsztanciájává változik. Ez az átváltozás az eucharisztikus imádságban (a szentmise kánonjában) történik meg Krisztus hatékony szavára és a Szentlélek tevékenysége révén. Mindazonáltal a kenyér és a bor érzékelhető sajátosságai, azaz „az eucharisztikus színek” változatlanok maradnak.

284. Megosztja-e Krisztust a kenyér megtörése?

[1377](#)

A kenyértörés nem osztja meg Krisztust, teljesen és épségben van jelen mindkét eucharisztikus szín alatt, és azoknak bármely részében.

285. Meddig tart Krisztus eucharisztikus jelenléte?

[1377](#)

Krisztus eucharisztikus jelenléte addig tart, amíg megvannak az eucharisztikus színek.

286. Milyen tisztelet illeti meg az Eucharisztia szentségét?

[1378-1381](#)

[1418](#)

Az Eucharisztia szentségét az egyedül Istent megillető imádással (*cultus latriae*) tiszteljük mind az eucharisztikus ünneplésben, mind azon kívül. Az Egyház ugyanis a legnagyobb gonddal őrzi a konsekrált Ostyákat, elviszi a betegekhez és azokhoz, akik képtelenek részt venni a szentmisén, kihelyezi a hívők elé imádásra, körmenetekben hordozza. Hívja a hívőket a tabernákulumban őrzött Oltáriszentség látogatására és imadására.

287. Miért húsvéti lakoma az Eucharisztia?

[1382-1384](#)

[1391-1396](#)

Az Eucharisztia húsvéti lakoma, mert Krisztus szentségileg valósítva meg a maga húsvétját, nekünk ajándékozza testét és véré, melyet eledelül és italul kínál, s áldozatában egyesít bennünket önmagával és egymással.

288. Mit jelent az oltár?

[1383](#)

[1410](#)

Az *oltár* magának Krisztusnak a szimbóluma, aki úgy van jelen, mint föláldozott bárány (a kereszt áldozati oltára), s mint menyeyi eledel, aki nekünk ajándékozza magát (eucharisztikus asztal-oltár).

289. Mikor teszi kötelezővé az Egyház a szentmisén való részvételt?

[1389](#)

[1417](#)

Az Egyház kötelezővé teszi a híveknek a szentmisén való részvételt minden vasárnap és a parancsolt ünnepeken, és ajánlja, hogy más napokon is vegyenek részt rajta.

290. Mikor kell szentáldozáshoz járulni?

[1389](#)

Az Egyház ajánlja híveinek, hogy akik részt vesznek a szentmisén, kellően fölkészülten áldozzanak is. Kötelezően írja elő a szentáldozást legalább Húsvétkor.

291. Milyen feltételei vannak a szentáldozásnak?

[1385-1389](#)

[1415](#)

A szentáldozásnak feltétele a teljes közösség a katolikus Egyházzal és a kegyelem állapota, azaz a halálos büntől való mentesség tudata. Aki tudja, hogy súlyos bünt követett el, annak meg kell gyónnia, mielőtt szentáldozáshoz járul. Fontos a lelki összeszedettség és az imádság, és az Egyház által előírt böjt megtartása is, valamint a megfelelő ruházat és viselkedés a Krisztus iránti tisztelet kifejezésére.

292. Melyek a szentáldozás gyümölcsei?

[1391-1397](#)

[1416](#)

A szentáldozás erősíti egységünket Krisztussal és az Ő Egyházával, megújítja és megőrzi a Kereszttségben és a Bértálásban kapott kegyelmet, és gyarapítja a felebarát iránti szeretetben. Mivel megerősíti a szeretetben, eltörli a bocsánatos bűnöket és megőrzi a halálos bűnöktől.

293. Mikor van lehetőség más keresztények megáldoztatására?

[1398-1401](#)

A katolikus áldoztató megengedetten áldoztatja meg a keleti egyházak tagjait, akik nincsenek teljes közösségben a katolikus Egyházzal, valahányszor önként kérik és fel vannak készülve a szentáldozásra.

A többi egyházi közösségek tagjait katolikus részről akkor szabad megáldoztatni, ha azok súlyos szükséghelyzetben önként kérik, föl vannak készülve, és kifejezik az e szentségre vonatkozó katolikus hitet.

294. Miért az Eucharisztia „a jövődicsőség záloga”?

[1402-1405](#)

Mert az Eucharisztia elhalmoz bennünket az ég minden kegyelmével és áldásával, megerősít a jelen élet zarándokútjára, s fölébreszti bennünk az örök élet vágyát azért, hogy már most egyesít bennünket az Atya jobbára fölment Krisztussal, a mennyei Egyházzal, a Boldogságos Szűzzel és az összes szentekkel.

Az Eucharisziában „mi egy kenyeret törünk meg, mely a halhatatlanság orvossága, ellenszer, hogy meg ne haljunk, hanem mindig éljünk Jézus Krisztusban.” (Antiochiai Szent Ignác)

MÁSODIK FEJEZET

A GYÓGYULÁS SZENTSÉGEI

295. Miért alapította Krisztus a Bűnbánat és a Betegek kenete szentségét?

[1420-1421](#)

[1426](#)

Krisztus, a lélek és a test orvosa azért alapította ezt a két szentséget, mert az az új élet, amelyet a keresztény beavatás szentségeiben nekünk ajándékoz, elgyöngülhet, sőt meg is halhat a bűn miatt. Ezért Krisztus azt akarta, hogy az Egyház e két szentség által folytassa az Ő gyógyító és üdvözítő művét.

A BŰNBÁNAT ÉS KIENGESZTELŐDÉS SZENTSÉGE

296. Hogyan nevezzük ezt a szentséget?

[1422-1424](#)

Ezt a szentséget így is nevezzük: a Bűnbánat szentsége, a Kiengesztelődés szentsége, a Bűnbocsánat szentsége, Gyónás, a Megtérés szentsége.

297. Miért van a Kiengesztelődés szentsége a Kereszttség után?

[1425-1426](#)

[1484](#)

Mivel a Kereszttségben kapott új kegyelmi élet nem szünteti meg sem az emberi természet gyöngeségét, sem a bűnre való hajlandóságot (*a concupiscentiát*), Krisztus megalapította ezt a szentséget azon megkereszteltek megtérésére, akik a bűnnel eltávolodtak tőle.

298. Mikor történt e szentség alapítása?

[1485](#)

A föltámadott Úr ezt a szentséget akkor alapította, amikor húsvétvasárnap este megjelent apostolainak és ezt mondta nekik: „Vegyétek a Szentlelket! Akinek megbocsátjátok bűneit, az bocsánatot nyer, s akinek megtartjátok, az bűnben marad” ([Jn 20,22–23](#)).

299. Szüksége van-e a megkeresztelteknek megtérésre?

[1427-1429](#)

Krisztus megtérésre szólító felhívása a megkereszteltek életében folyton hangzik. A megtérés folyamatos kötelessége az egész Egyháznak, mely szent, de a bűnösöket is magában foglalja.

300. Mi a belső bűnbánat?

[1430-1433](#)

[1490](#)

A „megtört szív” (*Zsolt 51,19*) dinamizmusa, melyet az isteni kegyelem indít, hogy válaszoljon Isten irgalmas szeretetére. Magában foglalja az elkövetett bűnök fölötti bánatot és azok megtagadását, az erős elhatározást, hogy többé nem vétkezik és a bizalmat Isten segítségében. Az isteni irgalomba vetett reményből táplálkozik.

301. Milyen formákban fejeződik ki a bűnbánat a keresztény életben?

[1434-1439](#)

A bűnbánat nagyon változatos formákban mutatkozik meg, különösen a böjtölésben, az imádságban és az irgalmasság cselekedeteiben. Így és sok más módon lehet gyakorolni a mindennapos keresztény életben, különösen is a nagyböjtben és a bűnbánat napján, pénteken.

302. Melyek a Kiengesztelődés szentségének lényeges elemei?

[1440-1449](#)

Két lényeges eleme van: a Szentlélek hatására megtérő ember cselekedetei és a papi föloldozás, mellyel a pap Krisztus nevében megbocsát és meghatározza az elégtétel módját.

303. Melyek a bűnbánó cselekedetei?

[1450-1460](#)

[1487-1492](#)

A következők: gondos *lelkiismeret-vizsgálat*; *töredelem* (vagy bánat), mely tökéletes, ha az Isten iránti szeretetből, tökéletlen, ha más motívumokból fakad, és magában foglalja a többé nem vétkezés ígétét; *bűnvallomás*, mely a bűnöknek a pap előtt tett megvallása; *elégtétel*, azaz bizonyos bűnbánati cselekmények elvégzése, melyeket a gyóntató ró a bűnbánóra, hogy helyrehozza a bűn által okozott kárt.

304. Mely bűnöket kell meggyónni?

[1456](#)

Meg kell gyónni a még meg nem gyónt súlyos bűnöket, melyekre az ember gondos lelkiismeret-vizsgálat után emlékszik. A gyónás az egyetlen rendes módja annak, hogy a súlyos bűnökre bocsánatot nyerjünk.

305. Mikor kötelező a súlyos bűnök megvallása?

[1457](#)

Minden hívő, aki eljutott az értelem használatára, köteles meggyónni súlyos bűneit legalább egyszer az évben, és valahányszor, amikor szentáldozáshoz akar járulni.

306. Miért lehetnek a szentségi gyónás tárgyai a bocsánatos bűnök is?

[1458](#)

Az Egyház nagyon ajánlja a bocsánatos bűnök meggyónását is – bár nem szorosan kötelező –, mert az ilyen gyónás segít a lelkiismeret helyes formálásában és a rossz hajlandóságok elleni küzdelemben, hogy engedjük meggyógyítani magunkat Krisztus által és előre jussunk a Lélek életében.

307. Ki ennek a szentségnek a kiszolgáltatója?

[1461-1466](#)

[1495](#)

Krisztus a kiengesztelődés szolgálatát apostolaira, utódaikra, a püspökökre és ezek munkatársaira, a papokra bízta, akik ezért Isten igazságosságának és irgalmasságának az eszközei. A bűnbocsátás hatalmát *az Atyának és a Fiúnak és a Szentléleknek nevében* gyakorolják.

308. Kinek van fenntartva bizonyos bűnök feloldozása?

[1463](#)

Néhány különösen súlyos bűn (mint például azok, amelyek kiközösítéssel járnak) feloldozása fenn van tartva az Apostoli Széknek vagy a helyi püspöknek, illetve az általuk fölhatalmazott papoknak, de halálveszély esetén minden pap bármilyen bünt és kiközösítést feloldozhat.

309. Kell-e titkot tartania a gyóntatónak?

[1467](#)

E szolgálat kényes és súlyos volta és a személyt megillető tisztelet miatt minden gyóntató minden kivétel nélkül és nagyon súlyos büntetések terhe mellett köteles megtartani a szentségi pecsétet, azaz abszolút titoktartásra van kötelezve a gyónásból megismert bűnökre vonatkozóan.

310. Melyek e szentség hatásai?

[1468-1470](#)

[1496](#)

A Bűnbánat szentségének hatásai a következők: kiengesztelődés Istennel és a bűn megbocsátása; kiengesztelődés az Egyházzal; az elvesztett kegyelmi állapot visszanyerése; a halálos bűnökkel kiérdemelt örök büntetés teljes, s az ideigtartó büntetések – melyek a bűn következményei – legalább részleges elengedése; a lelkiismeret békéje és nyugalma, és a lelki vigasztalás; a lélek erőinek növekedése a keresztény küzdelmekhez.

311. Kiszolgáltatható-e ez a szentség bizonyos feltételek mellett általános bűnvallomással és általános feloldozással?

[1480-1484](#)

Súlyos szükség eseteiben (például közvetlen halálveszélyben) a kiengesztelődés közös ünnepléséhez lehet folyamodni általános gyónással és kollektív föloldozással, megtartva az Egyház szabályait, s elhatározva, hogy a súlyos bűnöket a megfelelő időben egyénileg meggyónják.

312. Mit jelentenek a búcsúk?

[1471-1479](#)

[1498](#)

A búcsú Isten színe előtt a már megbocsátott bűnökért járó, ideigtartó büntetések elengedése, melyet a keresztény hívő, aki megfelelően fölkészült és teljesítette a kiszabott föltételeket, elnyer önmaga vagy a megholtak számára az Egyház segítségével, amely mint a megváltás szolgálója Krisztus és a szentek elégtételt nyújtó érdemeinek kincstárát hivatalosan kezeli és abban részesít.